

ER

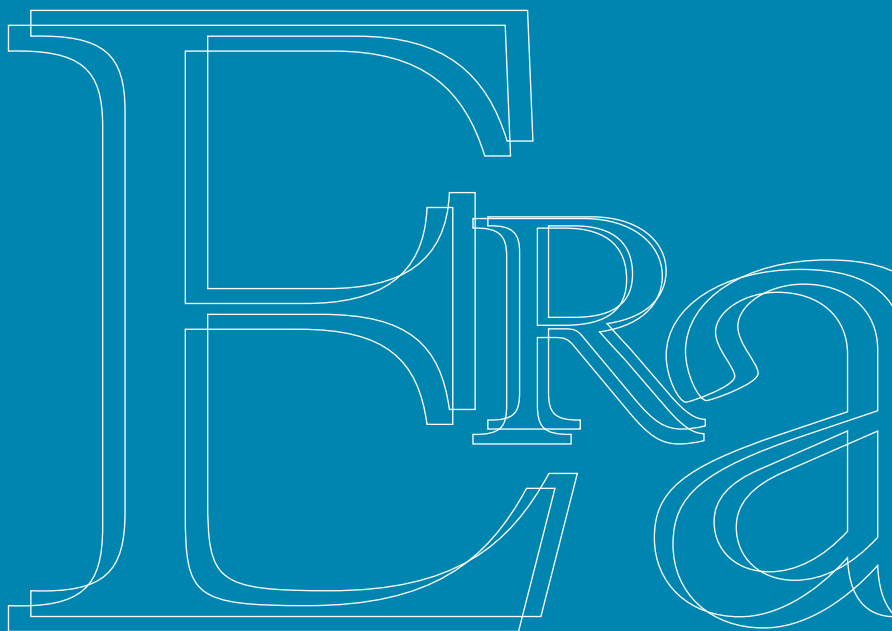
Erasmus

**Euroopan unionin
vaihto- ja yhteistyöohjelma
korkeakouluille**

Erasmus

Erasmus on Euroopan laajin korkeakouluopiskelijoiden vaihto-ohjelma, joka on perustettu vuonna 1987. Ohjelma on vuosien varrella saavuttanut valtaisan suosion: ensimmäisten 23 vuoden aikana ohjelmaan on osallistunut yli 2 miljoonaa opiskelijaa. Suomi on osallistunut Erasmukseen vuodesta 1992 lähtien.

Erasmus-ohjelman kautta tuetaan korkeakoulujen eurooppalaista yhteistyötä ja liikkuvuutta. Erasmus on osa Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelmaa.

Ohjelman tavoitteena on, että vuoteen 2012 mennessä peräti 3 miljoonaa opiskelijaa olisi saanut mahdollisuuden opiskella ja asua ulkomailla Erasmus-kautta.

Erasmus Suomessa

- Suomi on yksi Euroopan aktiivisimmista Erasmus-maista ja arvostettu yhteistyökumppani.
- Ensimmäisten 17 vuoden aikana noin 52 000 suomalaista opiskelijaa on lähtenyt Erasmus-ohjelman kautta maailmalle.
- Suomi on suosittu kohdema: 17 vuodessa Erasmus-kautta on tullut Suomeen vaihtoon noin 59 000 opiskelijaa.

Ohjelman tavoitteet

Erasmuksen tavoitteena on sekä liikkuvuuden laadun ja määrän lisääminen Euroopassa että korkeakoulujen keskinäisen ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön edistäminen. Ohjelma tukee eurooppalaisen korkeakoulutusalueen toteutumista, edistää innovaatioiden syntymistä sekä lisää tutkintojen ja pätevyyksien läpinäkyvyyttä ja tunnustamista. Lisäksi Erasmus-ohjelman avulla pyritään edistämään opintosuoritusten ja arvosanojen vastavuoroista akateemista tunnustamista Euroopassa.

Erasmus-ohjelmassa tiivistyy eurooppalainen yhteistyö parhaimmillaan. Se antaa mahdollisuuden oppimiseen, uutta, avointa ja suvaitsevaa näkökulmaa ja tuo ihmiset yhteen luonnollisella tavalla. Erasmus-vaihto edistää kulttuurien välistä vuoropuhelua ja kehittää yhteistä eurooppalaista ajattelutapaa.

Osallistujalle Erasmus on palkitseva kokemus, joka kehittää niin kielitaitoa, oman alan osaamista kuin valmiuksia toimia yhä kansainvälisemmässä työelämässä.

Ketkä voivat osallistua?

Erasmukseen voivat osallistua kaikki yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä niiden opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Ohjelma kattaa kaikki korkeasteen koulutusalat ja tutkintotasot. Joihinkin toimintoihin voivat osallistua myös yritykset ja muut työelämän organisaatiot sekä niiden henkilökunta. Harjoittelijavaihtoa voi korkeakoulujen lisäksi järjestää myös harjoittelukonsortio eli esimerkiksi alueellinen korkeakoulujen yhteenliittymä, johon voi kuulua myös muita organisaatioita. Harjoittelijoiden lähettämisen lisäksi konsortio voi esimerkiksi hankkia uusia kontakteja ja harjoittelupaikkoja myös saapuville harjoittelijoille ja edistää harjoittelijavaihtoa tiedottamisen avulla.

Erasmuksesta tuetaan monenlaisia liikkuvuustoimintoja ja hankkeita. Voidakseen osallistua Erasmus-ohjelman toimintoihin korkeakoulun on ensin haettava Erasmus-peruskirjaa ([Erasmus University Charter](#)), jonka myöntää Euroopan komissio. Peruskirja tarjoaa raamit kaikelle korkeakoulun Erasmus-yhteistyölle, ja sen kautta korkeakoulu sitoutuu ohjelman peruseriaatteisiin ja ehtoihin. Peruskirjaan sisältyvä [Erasmus Policy Statement](#) (EPS) on korkeakoulun Erasmus-toimintojen suunnitelma, johon sisällytetään tiedot liikkuvuuden järjestämiseen ja laatuun liittyvistä toimenpiteistä.

Harjoittelukonsortioiden tulee vastaavasti hakea kansalliselta toimistolta Erasmus-harjoittelun peruskirjaa, joka voidaan myöntää 1–3 vuodeksi kerrallaan. Peruskirjan saaneille konsortioille voidaan myöntää harjoittelijavaihtopurahoja ja vaihtojen järjestämisen tukea.

Millaista toimintaa tuetaan?

Erasmus-ohjelman toiminnot

- Opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuus
 - Opiskelija- ja harjoittelijavaihto
 - Opettaja- ja henkilökuntavaihto
 - Vaihtojen järjestämisen tuki
 - Erasmus-kielivalmennuskurssit
- Intensiivikurssit
- Monenväliset hankkeet
- Akateemiset verkostot
- Täydentävät toiminnot

Erasmus-ohjelmaan osallistuvat maat

EU:n jäsenvaltiot

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro

Muut

Norja, Islanti, Kroatia, Liechtenstein, Sveitsi ja Turkki

Erasmus-ohjelmassa on mukana yli 4 000 korkeakoulua 33 maassa – jo 90 prosenttia Euroopan korkeakouluista.

Opiskelijalle

Erasmus-vaihto tarjoaa kielitaidon, kulttuurin, yleissivistyksen ja omien opintojen kannalta hyödyllistä kokemusta muista Euroopan maista. Suomesta lähtee Erasmus-vaihtoon lähes 4 500 opiskelijaa ja noin 6 600 eurooppalaista opiskelijaa saapuu Suomeen vuosittain.

Perinteinen Erasmus-opiskelijavaihto jatkuu myös Elinikäisen oppimisen ohjelman puitteissa. Opiskelijoiden näkökulmasta uutta on se, että Erasmus-kautta voi lähteä ulkomaille suorittamaan myös pelkkää opintoihin liittyvää työharjoittelua. Opiskelija voi lähteä kerran sekä opiskelija- että harjoittelijavaihtoon. Yhden vaihtojakson pituus on 3–12 kuukautta. Vaihtoon lähtevät opiskelijat ja harjoittelijat voivat saada Erasmus-apurahan, joka kattaa osan vaihdon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista.

Opiskelijavaihto

Erasmus-opiskelijavaihdossa opiskelija voi perehtyä syvemmin omaan koulutusalaansa ja saada uusia näkökulmia opintoihinsa. Ulkomainen korkeakoulu saattaa myös tarjota laajempaa kurssivalikoimaa tai jonkin alan huippuosaamista. Opiskelijavaihto perustuu korkeakoulujen solmimiin yhteistyösopimuksiin, ja korkeakoulut valitsevat vaihtoon lähtevät opiskelijat. Vaihto-opiskelijoilta ei peritä lukukausimaksuja kohdekorkeakoulussa, ja suoritettavat opinnot luetaan täysimääräisesti hyväksi suoritettavaan tutkintoon.

Harjoittelijavaihto

Ututena toimintona Erasmus-ohjelmassa on harjoittelijavaihto, jossa opiskelijat voivat lähteä ulkomaille suorittamaan opintoihin liittyvää työharjoittelua. Harjoittelupaikaksi soveltuvat yritykset, yksityiset ja julkiset organisaatiot. Korkeakoulu voi avustaa harjoittelupaikan löytämisessä, mutta opiskelija voi hankkia sen myös itse. Harjoittelujakso luetaan hyväksi opiskelijan suorittamaan tutkintoon.

Erasmus-kielivalmennuskurssit

Vaihtoon lähtevät Erasmus-opiskelijat ja -harjoittelijat voivat hakea harvinaisempien kielten intensiivikursseille (Erasmus Intensive Language Course, EILC), joita tuetaan Erasmus-ohjelmasta. 2–6 viikon mittaiset kieli- ja kulttuurivalmennuskurssit järjestetään vaihdon kohdemaassa ennen vaihtojakson alkua. Kurssit ovat maksuttomia, ja kurssille hyväksytyille opiskelijoille voidaan myöntää erillinen apuraha. Suomessa järjestetään suomen ja ruotsin kielen EILC-kursseja.

Opettajalle ja muulle henkilökunnalle

Erasmus-vaihto edistää ammatillista kehittymistä, innostaa ja motivoi työntekijää omassa työssään sekä hyödyttää omaa korkeakoulua myös laajemmin. Opettaja- ja henkilökuntavaihdot edistävät uusien kontaktien solmimista sekä syventävät korkeakoulun kansainvälistä yhteistyötä.

Uusi Erasmus-ohjelma mahdollistaa myös korkeakoulujen ja työelämän väliset vaihdot. Henkilökuntavaihdon kautta kuka tahansa korkeakoulun henkilökuntaan kuuluva voi lähteä vaihtoon ulkomaiseen yritykseen tai korkeakouluun. Opettajavaihdon kautta korkeakoulu voi kutsua ulkomaisten yritysten henkilökuntaa korkeakouluun opettamaan.

Opettaja- ja henkilökuntavaihtoon lähteville voidaan myöntää Erasmus-apuraha, joka kattaa osan vaihdon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista. Yrityksistä saapuville apurahan maksaa vastaanottava korkeakoulu. Korkeakoulujen väliset vaihdot perustuvat korkeakoulujen solmimiin yhteistyösopimuksiin.

Opettajavaihto

Erasmus-opettajavaihto on oiva väylä opettajan ammattitaidon ja tietämyksen lisäämiseen. Ulkomailla voi kartuttaa uusia kontakteja sekä saada välineitä oppilaitosten toiminnan vertailemiseen ja kehittämiseen. Suomi on opettajavaihdon osalta Euroopan aktiivisimpia maita: vuosittain yli 1 000 opettajaa lähtee ulkomaille Erasmus-vaihtoon.

Korkeakoulu voi rikastuttaa opetustarjontaansa kutsumalla myös ulkomaisten yritysten tai muiden työelämän organisaatioiden asiantuntijoita korkeakouluun opettamaan. Kutakin opettajavaihtoa varten laaditaan työsuunnitelma, johon sisältyy vähintään 5 opetustuntia. Opetusvierailu voi kestää enintään 6 viikkoa, ja annettavan opetuksen tulisi olla osa kohdekorkeakoulun normaalia opetusohjelmaa.

Henkilökuntavaihto

Uudessa Erasmus-ohjelmassa opettajien ohella myös korkeakoulun muu henkilökunta voi lähteä vaihtoon toiseen korkeakouluun, yritykseen tai työelämän organisaatioon, joka voi olla yksityinen tai julkinen. Henkilökuntavaihdon tavoitteena on osallistuvan henkilön ammatillinen kehittyminen, kouluttautuminen ja kokemusten vaihto.

Vaihtojakso on 1–6 viikon mittainen, ja siihen voi sisältyä mm. henkilöstökoulutusta. Kutakin vaihtoa varten laaditaan työsuunnitelma, josta ilmenevät vierailun sisältö ja tavoitteet. Henkilökuntavaihto voi toteutua esimerkiksi opintovierailun, seminaarin, workshopin tai työssäoppimisjakson muodossa.

Vaihtojen järjestämisen tuki

Korkeakouluille voidaan myöntää rahallista tukea ([Organisation of Mobility, OM](#)) vaihtojen tukipalveluiden järjestämiseen kuten vaihtoon osallistuvien valinta, orientaatio, tutorointi ja kielivalmennus, ECTS-materiaalien päivittäminen, vierailut partnerikorkeakouluihin ja webbisivujen ylläpito. Kansallinen toimisto jakaa määrärahat korkeakoululle aiemmin toteutuneen liikkuvuuden perusteella.

Intensiivikurssit

Intensiivikurssit ([Intensive Programme, IP](#)) ovat lyhyitä opintojaksoja, joiden pituus on 10 päivää–6 viikkoa ja joihin osallistuu vähintään 10 opiskelijaa ulkomailta. Kurssin tulisi vastata koulutuksen kehittämistarpeisiin ja rohkaista korkeakouluja mm. koulutusalojen välisten erityisaiheiden opetukseen sekä mahdollistaa opiskelijoiden ja opettajien työskentely monikulttuurisessa ryhmässä. Intensiivikurssi tulee lukea hyväksi opiskelijoiden tutkintoon.

Intensiivikurssiin tarvitaan mukaan vähintään 3 korkeakoulua 3 eri maasta. Kurssi voi olla kertaluonteinen tai se voidaan järjestää enintään kolmena peräkkäisenä vuonna, mikäli osallistujaryhmä ja/tai aihe vaihtuvat vuosittain. Tuki myönnetään vuodeksi kerrallaan. Tuki kattaa osan kurssin järjestely-, matka- ja oleskelukuluista. Intensiivikurssin koordinaattori laatii hakemuksen oman maansa kansalliselle Erasmus-toimistolle, Suomessa CIMOLle.

Hankkeet ja verkostot

Monenväliset hankkeet

Erasmus-ohjelman hanketoiminnot ovat uudistuneet Elinikäisen oppimisen ohjelman kolmelle viimeiselle vuodelle 2011–2013. Monenvälisten hankkeiden 4 aiempaa hanketyyppiä on korvautunut 5 osin uudella painopisteellä.

Erasmus-hankkeeseen tarvitaan mukaan vähintään 3 korkeakoulua tai muuta tukielpöistä organisaatiota 3 eri maasta. Uutta on, että rahoitusta voidaan rajoitusti myöntää myös Erasmus-ohjelman ulkopuolisista maista tuleville partnereille. Kaikkia hankkeita hallinnoi Euroopan komissio. Hankkeen koordinaattori laatii hakemuksen komissiolle, joka arvioi ja valitsee tuettavat hankkeet.

Hankekauden pituus on 2–3 vuotta ja komission myöntämä tuki enintään 75 % hankkeen budjetista. Tuen enimmäissumma koko hankkeelle on 300 000 euroa. Tukea myönnetään henkilöstökuluihin, suoriin kuluihin (mm. matkat, majoitus, laitteet ja materiaalit) sekä yleiskustannuksiin. Tukielpöisiä organisaatioita ovat korkeakoulujen lisäksi mm. julkiset organisaatiot, yritykset ja järjestöt, jotka toimivat korkeakoulutuksen alalla.

Erasmus-hankkeiden arvioinnissa korostetaan mm. hankkeen tulosten vaikutuksia ja relevanssia, metodologian ja työsuunnitelman laatua sekä hankkeen eurooppalaista lisäarvoa. Muita painopisteitä ovat innovatiivisuus, partneriryhmän asiantuntevuus sekä tulosten levittämis- ja hyödyntämissuunnitelma.

MONENVÄLISTEN HANKKEIDEN PAINOPISTEET

Korkeakoulujen ja yritysten välinen yhteistyö

Korkeakoulujen ja yritysten välisissä hankkeissa pyritään edistämään niiden keskinäistä yhteistyötä. Hankkeissa on korkeakoulujen lisäksi oltava kumppaneina esimerkiksi yrityksiä, järjestöjä, ammattijärjestöjä, kauppakamareita ym. organisaatioita. Hankkeiden avulla voidaan vahvistaa korkeakouluopintojen ja työelämän välistä yhteyttä ja arvioida tulevaisuuden ammattitaitotarpeita tai kehittää yrityksille tarkoitettuja koulutuspalveluja elinikäisen oppimisen puitteissa.

Sosiaalinen osallisuus korkeakoulutuksessa

Sosiaalista osallisuutta edistävien hankkeiden tavoitteita voivat olla korkeakoulutuksessa aliedustettuihin ryhmiin kuuluvien opiskelijoiden ja erilaisten oppijoiden osallistumisen lisääminen sekä näiden ryhmien opintojen loppuun saattamisen edistäminen. Hankkeet voivat myös edistää elinikäistä oppimista joustavien oppimispolkujen kautta ja kehittää korkeakoulujen sosiaalista vastuuta.

Liikkuvuusstrategiat ja liikkuvuuden esteiden poistaminen korkeakoulutuksessa

Hankkeiden avulla voidaan kehittää innovatiivisia strategioita liikkuvuuden lisäämiseksi tai liikkuvuuden esteiden poistamiseksi. Tämä painopiste sisältää myös tietoa ja viestintätekniikan hyödyntämistä ja virtuaalista liikkuvuutta tukevat hankkeet, joita varten oli aiemmin oma Virtuaalikampus-hanketyyppinsä.

Tuki korkeakoulutuksen nykyaikaistamiselle

Korkeakoulutuksen nykyaikaistamista tukevilla hankkeilla voidaan uudistaa korkeakoulujen opetusohjelmia, hallintoa tai rahoitusta. Tämä painopiste sisältää aiemmista hanketyypeistä kaikkien suosituimmat opetussuunnitelmien kehittämishankkeet sekä korkeakoulutuksen modernisaatiohankkeet. Opinto-ohjelmia uudistamalla voidaan kehittää korkeakoulututkinnon suorittaneiden työllistyvyyttä tai yhteisiä opinto-ohjelmia. Opinto-ohjelmat voivat kattaa kokonaisen tutkinnon tai sen osan.

Huippuosaamisen ja innovoinnin edistäminen korkeakoulutuksessa

Hankkeiden avulla voidaan tukea koulutuksen ja tutkimuksen yhteyttä innovoinnin edistämiseen Euroopassa. Hankkeiden toivotaan täydentävän innovointiin tähtäviä EU-aloitteita. Hankkeet voivat edistää opetuksen ja tutkimuksen innovatiivista yhdistämistä sekä lisätä opiskelijoiden innovatiivisuutta ja yrittäjähengeä.

Akateemiset verkostot

Akateemiset verkostot ovat suuria hankkeita, jotka tarjoavat väylän Euroopan laajuisille korkeakoulujen tiedekuntien, laitosten ja yksiköiden väliselle yhteistyölle. Verkostohankkeet ovat 3-vuotisia ja niiden enimmäistukisumma on 600 000 euroa.

Verkostojen tarkoituksena on yhdistää laajin ja edistynein osaaminen tietyltä erityisalalta. Verkoston toiminta voi pitää sisällään tiedon jakamista, menetelmien kehittämistä, hyvien toimintatapojen levittämistä sekä luovuuden ja innovoinnin tuottamista.

Akateemisiin verkostoihin tarvitaan yksi korkeakoulu vähintään 25 Erasmus-ohjelmaan osallistuvasta maasta. Lisäksi niissä tulee olla mukana muita erityisalan kannalta merkityksellisiä toimijoita ja sidosryhmiä.

Euroopan komissio hallinnoi akateemisia verkostoja. Verkoston koordinaattori laatii hakemuksen komissiolle, joka arvioi ja valitsee tuettavat hankkeet.

Täydentävät toiminnot

Täydentävät toiminnot ovat Erasmus-ohjelman tavoitteita edistäviä pienempiä hankkeita, joita Erasmus-ohjelma ei muuten rahoita. Hankkeet voivat tukea vaikkapa tietoisuuden lisäämistä tai Erasmus-ohjelman toimeenpanon kehittämistä esimerkiksi seminaarien, konferenssien tai markkinointikampanjoiden keinoin. Hankkeen kesto on enintään 1 vuosi ja enimmäistukisumma 150 000 euroa.

Hakeminen

Suomessa CIMO hallinnoi Erasmus-liikkuvuustoimintoja. Korkeakoulun näkökulmasta se tarkoittaa, että yhteen hakemukseen ja sopimukseen sisältyvät seuraavat toiminnot:

- opiskelijavaihto
- harjoittelijavaihto
- opettajavaihto
- henkilökuntavaihto
- vaihtojen järjestämisen tuki

Harjoittelukonsortio hakee kansallisesta toimistosta ensin Erasmus-harjoittelun peruskirjaa. Peruskirjan saatuaan se voi hakea harjoittelijapurahoja ja vaihtojen järjestämisen tukea samoin kuin korkeakoulut.

Erasmus-vaihdosta kiinnostuneen opiskelijan, opettajan tai henkilökuntaan kuuluvan tulee ottaa yhteyttä oman korkeakoulun Erasmus-yhdyshenkilöön.

Intensiivikurssin koordinaattori toimittaa intensiivikurssihakemuksen oman maansa kansalliselle Erasmus-toimistolle.

Komissio vastaa seuraavien toimintojen hallinnosta:

- Erasmus-peruskirjat
- monenväliset hankkeet
- akateemiset verkostot
- täydentävät toiminnot

Haku ohjelman kaikkiin toimintoihin järjestetään kerran vuodessa.

Lisätietoja

www.cimo.fi/erasmus

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html

<http://eacea.ec.europa.eu/index.htm>

erasmus@cimo.fi

Kuka oli Erasmus Rotterdamilainen?

Elinikäisen oppimisen ohjelma

Euroopan unionin Elinikäisen oppimisen ohjelman (Lifelong Learning Programme LLP 2007–2013) muodostavat Comenius kouluopetukselle, Erasmus korkeakoulutukselle, Leonardo da Vinci ammatilliselle koulutukselle ja Grundtvig aikuiskoulutukselle. Ohjelmaan sisältyvän poikittaisohjelman avulla tuetaan lisäksi mm. koulutusalan opintovierailuja, kielten oppimista, tieto- ja informaatioteknologian kehittämistä sekä eurooppalaisten verkostojen kuten Euroguidancen toimintaa. LLP-ohjelmaan kuuluu myös Jean Monnet -ohjelma, josta tuetaan Euroopan yhdentymiseen liittyviä toimintoja.

CIMO

CIMO toimii Elinikäisen oppimisen ohjelman ja siten Erasmus-ohjelman kansallisena toimistona Suomessa. CIMOn Erasmus-asiantuntijat neuvovat ohjelmaan osallistuvia organisaatioita. CIMO tarjoaa myös yleisiä neuvontapalveluita – esimerkiksi maaoppaita – sekä maailmalle opiskelemaan että harjoittelemaan lähtijöille.

www.cimo.fi

www.maailmalle.net

Erasmus Rotterdamilainen (n. 1466–1536) oli hollantilainen renessanssifilosofi, humanisti, teologi ja kirjailija. Erasmus vaikutti suuresti Martti Lutheriin ja uskonpuhdistukseen. Erasmus nosti Euroopassa kiinnostusta antiikin perintöön, elvytti latinan ja kreikan harrastusta ja käänsi ja kirjoitti lukuisia teoksia.

ISBN 978-951-805-415-6 (painettu).

ISBN 978-951-805-416-3 (pdf).

Kuvat: Satu Haavisto, Janne Westerlund

Paino: Erweko 04/2011, 3., korjattu painos, 5000 kpl.

Julkaisua on rahoitettu Euroopan komission tuella.

Komissio ei vastaa julkaisun sisällöstä.

Koulutuksen ja kulttuurin PO

Elinikäisen oppimisen toimintaohjelma

Koulutus

ERASMUS

CIMO
PL 343, 00531 Helsinki
Puhelin 0207 868 500 (vaihde)
Faksi 0207 868 601
erasmus@cimo.fi
<http://www.cimo.fi>